

DE EVOLUTIE VAN RECYCLING; PACKAGING AND PACKAGING WASTE REGULATION

Geleid door nieuwe inzichten en behoeften innoveren afvalbeheer en recycling continu. Het traditionele afvalbeheer verschuift richting het terugwinnen van grondstoffen. Centraal in deze evolutie staat de Ladder van Lansink, die al decennialang de leidraad vormt voor het afvalbeleid. Met de Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) krijgt de ladder een *upgrade*.

Ladder van Lansink

De Ladder van Lansink geldt als standaard op het gebied van afvalbeheer. De standaard is vernoemd naar de Nederlandse politicus Ad Lansink. In de Ladder van Lansink is een afvalhiërarchie opgenomen, die verschillende categorieën van omgang met afval onderscheidt.

1 ► PREVENTIE:

het voorkomen van afvalstoffen en/of het minimaliseren van het gebruik van grondstoffen.

2 ► HERGEBRUIK:

de nuttige toepassing door producthergebruik.

3 ► RECYCLING:

het inzamelen en nuttig toepassen door materiaalhergebruik.

4 ► ENERGIE:

de toepassing van afval als brandstof of voor andere energieopwekking.

5 ► VERBRANDEN:

de verwijdering van afval door verbranding.

6 ► STORTEN:

de verwijdering van afval door storting.

De PPWR omarmt hergebruik én recycling als complementaire pijlers van een duurzame circulaire economie.

Van motie tot Europese richtlijn

In 1979 diende Lansink een motie in voor deze omgang met afval. De motie werd unaniem aangenomen door de Tweede Kamer. In 1993 kreeg de motie een plek in de wet Milieubeheer. In 2008 werd de Ladder opgenomen in de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen.

De kern van de Ladder van Lansink is even simpel als krachtig: preventie van afval heeft de hoogste prioriteit, storten en verbranden de minste. De treden 5 en 6 van de Ladder van Lansink vallen sinds 1 januari 2015 onder de afvalstoffenbelasting. De Ladder van Lansink heeft decennialang als leidraad gediend voor beleidsmakers, bedrijven en consumenten over de hele wereld. Ook het afvalbeleid van de Nederlandse overheid is nog steeds gebaseerd op de ladder.

NRC

Lansink's ladder staat inmiddels ter discussie en wordt steeds minder gezien als een nuttig instrument om de rangorde van afvalverwijdering vast te stellen. Dat geldt zeker voor de recycling

The PPWR Waste Hierarchy

Powered by Recycling.nl

van oudpapier en -karton. 90% van het gebruikte karton wordt ingezameld en ingezet als grondstof voor nieuw karton. Recycling is hergebruik van houtvezels. Niet de verpakking wordt opnieuw gebruikt maar het materiaal waarvan deze is gemaakt. Een kartonnen doos leent zich nu eenmaal minder goed voor hergebruik, zeker als er ook nog eens voedselveiligheidseisen voor gelden. Hier staat de ladder van Lansink in de weg, door hergebruik hoger op de ladder te plaatsen dan recycling. Maar is *re-use* beter dan recycling? Tijdens het Nationaal Recycling Congres stelde Peter van Ostaijen, directeur van de Corrugated Board Association (CBA) deze vraag aan de ambtenaren van de ministeries van IenW en EZ

en Klimaat. Van Ostaijen benoemde de duurzame eigenschappen van met name golfkarton en vroeg zich af of de ladder van Lansink niet eens met pensioen kon. Het antwoord van de ministeries was dat momenteel een heroverweging plaatsvindt van de toepassing van de afvalhiërarchie.

The PPWR Waste Hierarchy (2024)

De papier en kartonsector roept al jaren dat het niet om re-use of recycling gaat, maar om re-use én recycling. Voor de totstandbrenging van een circulaire economie zijn beide activiteiten even belangrijk. De ladder hoeft dus niet met pensioen maar verdient een *upgrade*.

De PPWR is een vernieuwde benadering van de afvalhiërarchie. Zij is gebaseerd op de Ladder van Lansink maar plaatst hergebruik (re-use) en recycling (recycle) onder voorwaarden op één trede van de ladder. De nadruk ligt op de synergie tussen beide processen. De PPWR omarmt hergebruik én recycling als complementaire pijlers van een duurzame circulaire economie. Door hergebruik en recycling te verenigen, kunnen we een duurzame toekomst creëren waarin afval niet langer een last is, maar eerder een waardevolle bron van hernieuwde grondstoffen en energie. Een en ander sluit aan bij de laatste ontwikkelingen in Brussel. De herziene PPWR slaat voor verpakkingen van papier en karton in de meeste gevallen recycling even hoog aan als hergebruik. Specifieke hergebruiksdoelstellingen blijven uit als een minimum recyclingpercentage wordt behaald. Met de prachtige Nederlandse recyclingcijfers is dat goed nieuws!